

Autor materiálu:	Věra Janovičová
Název materiálu:	VY_32_INOVACE_18.01_OP_Osobnost
Ročník:	Druhý
Vzdělávací oblast / téma:	Psychologie, osobnost
Datum (období) tvorby:	10.9.2012
Anotace:	<i>Materiál je určen žákům 2. a 3..ročníkům, k jejich motivaci pro výuku OP. Žáci ve formě PP mají lepší přehled o výkladu látky a možnosti lepšího pochopení a vstřebání informací. Formou doplňujících otázek si ujasňují výklad. Žáci se seznámí s tím, co je to osobnost, znaky a rysy osobnosti a co tvoří strukturu osobnosti</i>

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

Osobnost a Struktura
osobnosti

Co je to Osobnost?

Osobnost je „konečný produkt našeho systému zvyků.“

J.B. Watson (1924)

„Osobnost je více či méně stabilní a trvalá organizace charakteru, temperamentu, intelektu a těla osoby, která *determinuje její jedinečné přizpůsobení prostředí.“

H.J. Eysenck (1947)

“Osobnost se nevyčerpává dílčími druhy aktivity jako je mluvení, vzpomínání, myšlení nebo milování, ale jedinec může odhalit svou osobnost ve způsobu, jakým projevuje tyto aktivity.“

R. S. Woodworth (1929.)

*Determinovat - určit, předurčit, obdařit vlastnostmi nebo vývojovým nasměrováním

Hovorový význam slova osobnost

- S tímto pojmem se člověk v normálním životě setkává velmi často.

Např. Pepík ... to je osobnost.

Rudolf Hrušínský byl zcela mimořádnou hereckou osobností.

- vyjadřuje výjimečnost, která vyvolává v lidech respekt, úžas nebo uznání k takovému člověku.
- Za osobnosti jsou považovány : A) Historické osobnosti – filozofové, panovníci, vědci = Karel IV., Albert Einstein, Aristotelés.
B) Celebrity – herci, zpěváci, spisovatelé.
C) Lidé, které respektujeme my sami.

Význam ve vědecké psychologii

- Jedinečná a neopakovatelná soustava vlastností charakterizujících *celistvou **individualitu konkrétního člověka, zaměřena na realizaci svých cílů a rozvinutí svých potencialit.
- Soubor relativně stálých vlastností, které charakterizují jedince a vzájemně se ovlivňují.
- Vnitřní organizace duševního života člověka.
- Pojem osobnost dosud nedospěla k jednotné definici. (Má mnoho definic, které vycházejí z různých pozorování a stále se vyvíjí.)

* celistvost – ucelenost, jednotlivost

** individualita – specifičnost, zvláštnost, svéráznost, osobitost, specifikum

- Osobnost je individuální jednota
 - biologických (postava, barva očí, zdraví)
 - psychologických (schopnosti a dovednosti)
 - sociálních (vnější prostředí-rodina,třída)
aspektů a je utvářena na vztazích mezi lidmi a ve společnosti, ve které se také projevuje

Určení osobnosti

- **Vnitřní činitelé:** Dědičná výbava
Genová výbava
Vrozená výbava-prenatální vývoj
- **Vnější činitelé:** prostředí
socializace- vrůstání jedince do společnosti
velké sociální skupiny – národnost, pohlaví, zaměstnání (my češi, my muži, apod.)

Např. Dítě narozené s vysokým IQ bude v rodině, která nebude rozvíjet jeho potenciál, bude průměrné

*konstituce – složení, uspořádání, struktura psychiky a osobnosti

Úkol

- Vyjmenuj příklady vnitřních činitelů.
- Vyjmenuj příklady vnějších činitelů.
- Zkus vytvořit vlastní definici osobnosti.
- Kdo je pro tebe ve tvém životě osobnost?

Struktura osobnosti

Znaky osobnosti

- **Rysy osobnosti** - jednotlivé *charakteristiky, vázané především na specifické informace (projevy chování v určitých situacích)
- **Stavy osobnosti** – rozpoložení, jímž citově a postojově člověk reaguje na určitou situaci
 - mají průvodní fyziologické stavy (zčervenání, zblednutí, pocení, zvýšený tep apod.)
 - ovlivňují také výkonnost (radost, nervozita, tréma apod.)
- **Vlastnosti** - Stálé a velmi obecně působící charakteristiky jedince, kterými se vyznačuje (např. inteligence).

- **Zkušební obsahy** – vědomosti a praktické dovednosti
- **Procesy a činnosti** – děje, které v člověku probíhají a skrze které se člověk přizpůsobuje okolí nebo okolí přizpůsobuje sobě
 - děje skrze které člověk poznává okolí a zasahuje do něj

Úkol

- Charakterizuj vhodné vlastnosti obchodního zástupce.

Význam pro obchodní činnost

- Extraverze
- Přívětivost
- Svědomitost
- Emocionální stabilita
- Intelekt, kultura a otevřenost
- Vzhled

Seznam použité literatury a pramenů:

1. Zdroj HELUS, Z, *Psychologie* . 2. vyd. Praha: Fortuna 1999. ISBN 80-7168-406-6
2. zdroj

Objekty, použité k vytvoření materiálu jsou vlastní originální tvorbou autora. pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo z databáze SW Smart Notebook.

Mgr. Věra Janovičová
SOŠ logistická a SOU Dalovice
janovicova@logistickaskola.cz
září 2012